

Justitiedepartementet

Remissvar – Promemorian Skärpt återbetalningsskyldighet i brottmål

Justitiedepartementets remiss dnr Ju 2023/00144

Umeå tingsrätt har granskat underlaget och lämnar följande yttrande.

I promemorian anges att det från kriminalpolitisk synpunkt finns anledning att skärpa reglerna om återbetalningsskyldighet. Det anges att återbetalningsskyldigheten är ett led i samhällets reaktionssystem och att en skärpning av reglerna innebär ett tydligare avståndstagande från den brottsliga gärningen.

Enligt tingsrätten tillgodoses kraven på ett tydligt avståndstagande i allt väsentligt redan genom de tillämpbara straffbuden. Om det finns skäl att ytterligare markera ett avståndstagande görs det lämpligen inom ramen för straffrätten.

Enligt tingsrätten kan förslaget med en fördubbling av återbetalningsskyldigheten leda till en ökad skuldsättning hos dömda personer. Det kan få till följd att statens kostnader ökar bl.a. i samband med indrivning och att den dömdes återanpassning till samhället försvåras. Promemorian hänvisar till kopplingen till 38 § rättshjälpslagen och om möjligheten till jämkning, vilket är en möjlighet som kraftigt ska begränsas. Hänvisningen till befintliga regler i rättshjälpslagen och den begränsade jämkningsmöjligheten är sannolikt inte tillräckliga för att undvika de effekter som en ökad skuldbörda innebär.

Tingsrätten har givetvis inte några synpunkter på syftet med förslaget om att minska statens kostnader för offentliga försvarare. Tvärtom är det något som välkomnas. Det kan dock ifrågasättas om syftet med föreslagna förändringar uppnås eftersom den dömdes återbetalningsförmåga kommer att minska som en följd av beslutade straffskärpningar.

Umeå dag som ovan

Anders Carlbaum

Magnus Bygdemark

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anders Carlbaum i samråd med rådmannen Magnus Bygdemark (föredragande).
